

**UCHWAŁA NR XXXII/256/2017
RADY GMINY BESTWINA**

z dnia 14 grudnia 2017 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1875), art. 9 ustawy o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1916 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 487 ze zm.)

**Rada Gminy Bestwina
uchwała:**

§ 1. 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

2. Program, o którym mowa w ust. 1 stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bestwina na lata 2016-2025 przyjętej odrębną uchwałą.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bestwina.

§ 3. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 roku.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady

mgr Jerzy Stanlik

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla gminy Bestwina na rok 2018

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kluczowym aktem prawnym na podstawie, którego prowadzona jest realizacja zadań własnych gminy w zakresie wychowania w trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie.

Program jest corocznie uchwalany przez Radę Gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jednocześnie jest on skorelowany z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii, a jego cele są zgodne z celami operacyjnymi określonymi w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Urząd Gminy Bestwina, zgodnie z zapisami harmonogramu realizacji zadań, przy udziale Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wykonawcami zadań mogą być, w szczególności osoby fizyczne, prawne, organizacje pozarządowe, kościoły, instytucje kultury, zakłady opieki zdrowotnej, placówki oświatowe, działające w obszarze profilaktyki uzależnień.

WPROWADZENIE

Problemy wynikające z nadmiernego picia alkoholu mają szczególne znaczenie, spośród licznych problemów społecznych występujących w naszym kraju. Jest to spowodowane znacznymi rozmiarami szkód oraz kosztów społeczno-ekonomicznych, które ponosi budżet państwa.

Nadmierne spożywanie alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i ich rodzin, a w konsekwencji tego szkodliwie wpływa na całą populację. Stanowi obecnie jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach naszej rzeczywistości i powodują wiele szkód społecznych – zakłócenie porządku publicznego, przestępczość, przemoc w rodzinie, ubóstwo czy bezrobocie oraz wypadki komunikacyjne.

Wyżej wymienionych szkód nie można uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość poprzez edukowanie o skutkach nadużywania alkoholu, uświadamianie problemu, wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, uczenie radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi, czy uczenie jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję.

Picie alkoholu postrzegane jest nadal, zwłaszcza wśród młodych ludzi, jako swoisty sposób na życie i na rozwiązywanie problemów dnia codziennego.

Pomocne w tym przypadku jest wspieranie dzieci w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było im potrzebne sięganie po substancje uzależniające w ich dorosłym życiu.

PODSTAWA PRAWNA

Podstawy prawne, które regulują kwestie realizacji zadań własnych gminy z przedmiotowego zakresu oraz są podstawą realizacji niniejszego programu to:

- Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1916 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz.U. z 2016r. poz. 487 ze zm.)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2017r. poz. 1875 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2017r. roku, poz. 1769 ze zm.),
- Ustawa z dnia 09 czerwiec 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz.U. 2017r. poz. 697 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz.U. 2015r. poz. 1390),

- Narodowy Program Zdrowia 2016-2020

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Realizacja zadań to uwzględnienie aktualnych potrzeb lokalnych z wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Źródłem finansowania tych zadań są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który wykorzystywany jest wyłącznie na realizację zadań programu i nie może być przeznaczony na inne cele (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)

Cel główny Programu:

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszanie rozmiarów już istniejących problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z nimi.

Cele szczegółowe Programu:

- I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
- II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych
- III. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- IV. Zintensyfikowanie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania do realizacji celów szczegółowych przedstawione są w poniższym Harmonogramie.

Harmonogram: cele, zadania oraz wskaźniki realizacji zadań własnych Gminy BESTWINA.

Lp	Nazwa zadania	Harmonogram/ realizator	Wskaźniki
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie		
1.	Współpraca z placówkami leczenia uzależnień poprzez dofinansowanie zajęć ponadstandardowych, wykraczających poza zakres podstawowego programu terapeutycznego lub zajęć po terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych; opłata badań biegłych sądowych ds. uzależnień i opłata wniosków sądowych. (wydatki – rozdział 85154)	Cały rok / GOPS w Bestwinie	-liczba osób korzystających z usług poradni leczenia uzależnień, -liczba osób skierowanych do biegłych sądowych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; -liczba wniosków skierowanych do sądu -liczba wniosków oddalonych przez sąd.
2.	Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i działania interwencyjno-wspierające dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe lub uzależnień, w tym w zakresie przemocy w rodzinie lub zagrożonych przemocą, konsultacje telefoniczne - Punkt Konsultacyjny GKRPA. (wydatki – rozdział 85504)	Cały rok / GKRPA Dyżur psychologa, specjalisty terapii współuzależnienia lub przemocy w rodzinie (praca z członkami rodzin); Dyżur terapeuty leczenia uzależnień (praca z osobą	-liczba osób korzystających z poradnictwa -liczba pełnionych dyżurów -liczba udzielonych porad

		uzależnioną lub pijącą szkodliwie albo ryzykownie);	
II.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań zawartych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych realizowanych w czasie ferii zimowych i wakacji letnich.		
1.	Dofinansowanie szkolnych programów profilaktyki w zakresie uzależnienia od alkoholu. <i>(wydatki – rozdział 85154)</i>	Cały rok / GOPS / Szkoły z terenu Gminy Bestwina	-ilość i rodzaj zrealizowanych programów profilaktycznych -ilość odbiorców programów
2.	Dofinansowanie szkolnych programów profilaktyki w zakresie uzależnienia od narkotyków oraz innych substancji chemicznych, w tym dopalaczy. <i>(wydatki – rozdział 85153)</i>	Cały rok / GOPS / Szkoły z terenu Gminy Bestwina	-ilość i rodzaj zrealizowanych programów profilaktycznych -ilość odbiorców programów
3.	Dofinansowanie szkolnych programów profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej <i>(wydatki – rozdział 85205)</i>	Cały rok / GOPS / Szkoły z terenu Gminy Bestwina	-ilość i rodzaj zrealizowanych programów profilaktycznych -ilość odbiorców programów
4.	Dofinansowanie wypoczynku dzieci w czasie wakacji letnich i ferii <i>(wydatki – rozdział 85154)</i>	Cały rok / GOPS / Szkoły z terenu Gminy Bestwina	-ilość dzieci objętych zajęciami -ilość dni prowadzenia zajęć -rodzaj i charakter zajęć
5.	Działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich poprzez edukację sprzedawców i przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych (w tym organizacja szkoleń) Kontrola punktów sprzedaży (oświadczenia) <i>(wydatki – rozdział 85154)</i>	Cały rok/GKRPA	-ilość szkoleń -ilość osób korzystających ze szkoleń -ilość przeprowadzonych kontroli
III	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;		
1.	Warsztaty rozwojowe dla osób utrzymujących długotrwałą abstynencję <i>(wydatki – rozdział 85504)</i>	GOPS/GKRPA	Ilość warsztatów i uczestników
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie – warsztaty dla osób dorosłych <i>(wydatki – rozdział 85504)</i>	GOPS/GKRPA	Ilość warsztatów i uczestników
3.	Zakup materiałów biurowych, zakup usług pocztowych dla potrzeb obsługi GKRPA i Punktu Konsultacyjnego. <i>(wydatki – rozdział 85154)</i>	Cały rok/ GOPS w Bestwinie	-efektywniejsza obsługa pracy Gm. Komisji RPA i realizacji programu
4.	Udzielenie pomocy finansowej (dotacja celowa) dla Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej. <i>(wydatki – rozdział 85158)</i>	Urząd Gminy – dotacja celowa	-ilość odbiorców korzystających z OPPA w Bielsku-Białej

IV				Zintensyfikowanie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			
1.	Finansowanie kosztów pracy członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. (wydatki – rozdział 85154)		Cały rok/GKRPA, GOPS w Bestwinie	-ilość wydanych opinii w sprawie wydania nowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu -ilość rozpatrzonych wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego -ilość postępowań zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy lub grup roboczych z udziałem członków komisji			
2.	Dyżur terapeutyczny w Punkcie Konsultacyjnym, konsultacje telefoniczne. (wydatki – rozdział 85504)		Cały rok/ GKRPA	-liczba osób korzystających z poradnictwa lub wsparcia w zakresie uzależnienia od alkoholu -ilość załatwianych spraw, -liczba pełnionych dyżurów			
3	Dyżury i spotkania motywujące, wspierające rodziny w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy, prowadzone przez Członków GKRPA w Punkcie Konsultacyjnym (wydatki – rozdział 85504)		Cały rok/ Konsultant członek GKRPA	-liczba osób korzystających z poradnictwa lub wsparcia dla rodziny -ilość załatwianych spraw, -liczba pełnionych dyżurów			
4.	Zakup usług szkoleniowych dla Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych osób pracujących w sferze problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie – wsparcie rodziny. (wydatki – rozdział 85504)		Cały rok	-liczba osób biorących udział w szkoleniach; -liczba i rodzaj szkoleń podnoszących kwalifikacje członków GKRPA			
5.	Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych (wydatki – rozdział 85504)		Cały rok	Dokument z wynikami badań – podstawowe problemy środowiskowe			
V.	Ogólny koszt realizacji GPPiRPA na rok 2018 w tym wydatki:	135000,00	2018r.	-----			
	Dział 851 - rozdział 85153	4 000,00					
	- rozdział 85154	71 000,00					
	Dział 851 - razem	75 000,00					
	Dział 852 - rozdział 85205	2 000,00					
	Dział 855 - rozdział 85504	58 000,00					
	Dotacja celowa - Dział 851 – rozdział 85158	5 606,00	2018r.	-----			

Realizatorzy programu:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bestwinie,
3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Bestwinie,
4. Komenda Policji w Czechowicach-Dziedzicach,
5. Placówki oświatowe z terenu gminy Bestwina,
6. Placówki służby zdrowia w Gminie Bestwina,
7. Poradnie Leczenia uzależnień w Bielsku-Białej i Czechowicach-Dziedzicach,
8. Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku - Białej

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym, zgodnie z ustawą, pełni Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którą powołuje Wójt Gminy (art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Do zadań Komisji należy:

1. opiniowanie wniosków złożonych przez przedsiębiorców w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
2. inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
4. wspomaganie działalności instytucji i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi oraz związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie,
6. współrealizowanie działań związanych z realizacją gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych,
7. wraz z Pełnomocnikiem określanie zadań dla punktu konsultacyjnego – informacyjno – doradczy i poradnictwa specjalistycznego,
8. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
9. prowadzenie postępowania w sprawach osób, które nadużywają alkoholu, a w przypadkach uzasadnionych - przygotowanie niezbędnej dokumentacji do Sądu Rodzinnego w Pszczynie o wszczęcie postępowania, o wydanie postanowienia w sprawie uzależnienia i zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
10. kierowanie zawiadomień (Niebieska Karta) do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji lub Prokuratury w przypadku podejrzenia, że w rodzinie występuje przemoc,
11. kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w punktach sprzedaży,
12. udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy,
13. uczestniczyć w corocznym opracowywaniu projektu Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wynagrodzenie za pracę w Komisji wynosi:

1. za posiedzenie:

- Przewodniczący	- 140,00 zł,
- Sekretarz	- 130,00 zł,
- Członek	- 120,00 zł,
2. za pracę w Zespole Interdyscyplinarnym w czasie jednego posiedzenia, wynagrodzenie jak dla członka Komisji - 120,00 zł,
3. za prowadzenie dyżuru i uczestniczenie w Zespole Motywującym w Punkcie Konsultacyjnym dla członka Komisji - 120,00 zł,
4. za pracę w zespole kontrolnym (kontrola punktów sprzedaży w zakresie składanych oświadczeń) dla członka zespołu - 500,00 zł.

ZAKOŃCZENIE

Program powstał po konsultacji oraz we współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bestwinie, instytucjami realizującymi zadania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Bestwina.

Program jednocześnie stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bestwina na lata 2016 -2025”.

Działania prowadzone są w ramach poprzednich programów i realizowane zgodnie z państwowymi rekomendacjami. Gmina Bestwina realizuje wszystkie zadania zapisane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a sposób prowadzenia działań ma charakter innowacyjny i długofalowy.

Ważnym zadaniem jest również zapewnienie stałej, kompleksowej i profesjonalnej oferty pomocy osobom krzywdzonym. Niezbędne są także działania ukierunkowane na sprawcę przemocy poprzez realizację programów edukacyjno – korekcyjnych i terapeutycznych. Wykazane wyżej działania dają podstawę prawidłowej realizacji tych założeń.

Zakładane rezultaty, przy realizacji zadań Programu, to: poprawa funkcjonowania rodzin, zmniejszenie ilości osób uzależnionych od alkoholu, tzw. czynnych alkoholików, poprawa stanu zdrowia osób uzależnionych, współuzależnionych i Dorosłych Dzieci Alkoholików oraz zwiększenie oferty post-terapeutycznej.